

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-09-29

Social- och omsorgskontoret

Äldreomsorgsnämnden

Delårsbokslut augusti 2017

Dnr: 17/003

Sammanfattning av ärendet

Äldreomsorgsnämnden visar ett positivt resultat per augusti på 29,9 mkr, vilket motsvarar fyra procent. Det positiva resultatet beror främst på att kostnaderna är lägre än planerat. Detta beror bland annat på att det finns budget för oförutsedda händelser och införandet av digitala funktioner som inte förbrukats. Efter aprilbokslutet tilldelade kommunfullmäktige nämnden 5,0 mkr för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete för framtida äldreomsorg. Dessa medel är ännu inte förbrukade, vilket också bidrar till det positiva resultatet. Vidare finns ett positivt resultat för köp av placeringar på korttidsvård och vård- och omsorgsboende i extern regi. Prognosen beräknas bli ett överskott på 24,5 mkr. Det beror bland annat på att medlen för oförutsedda händelser hålls inne samt lägre volymer inom hemtjänst, korttidsboende och särskilt boende.

Förvaltning föreslår att äldreomsorgsnämnden godkänner delårsbokslutet per sista augusti och överlämnar den till kommunstyrelsen. Förvaltningen föreslår även att äldreomsorgsnämnden ber kommunfullmäktige beakta Mariekällgårdens ombyggnations försening och förändring av belopp i mål och budget 2018-2020.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse daterad 2017-09-29

Delårsrapport äldreomsorgsnämnden augusti 2017 med bilagor.

Ärendet

Resultatet per augusti är positivt med 29,9 mkr, vilket motsvarar fyra procent. Det positiva resultatet beror främst på att kostnaderna är lägre än planerat. I budgeten för 2018 avsattes 7,2 mkr för oförutsedda händelser. Inga medel har i dagsläget gått åt, men 2,7 mkr beräknas gå åt resten av året i syfte att förstärka hemtjänsten i egen regi. Vidare avsattes 8,0 mkr för digitalisering av **hemtjänsten** och **vård- och omsorgsboende**. Endast 0,8 mkr har gått åt, men totalt beräknas 6,2 mkr att gå åt resten av året.

De lägre kostnaderna än planerat förklaras även av 2 052 färre vård dygn på **korttidsboende** och i snitt 14 färre boendeplaceringar än planerat, som en effekt av arbetet med "Trygg och säker hemgång" och att Wijbacken utökade med nio lägenheter i mars 2017. Intäkterna är högre än planerat, på grund av intäkter från Migrationsverket (2,0 mkr) samt intäkter från Socialstyrelsen avseende ökad bemanning (5,8 mkr). Resultatet påverkas också positivt, då leverantörer inte kommer att fakturera för tidigare års kostnader för utskrivningsklara (2,3 mkr). Efter aprilbokslutet tilldelade kommunfullmäktige nämnden 5,0 mkr för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete för framtida äldreomsorg. Dessa medel är ännu inte förbrukade, men räknas gå åt under resten av året. Det bidrar också till det positiva resultatet för perioden.

Prognosen förväntas bli ett överskott på 24,5 mkr. Området **gemensamt** prognostiserar ett överskott på 3,1 mkr på grund av att medel för oförutsedda händelser hålls inne. **Korttidsvården** och **vård- och omsorgsboende** prognostiserar ett överskott på 9,6 mkr på grund av minskade volymer i extern regi. Området **utskrivningsklara** prognostiserar ett överskott på 2,3 mkr, eftersom tidigare års kostnader inte kommer att faktureras av leverantörer. På grund av nytt avtal för turbundna resor och intäkter från Migrationsverket prognostiserar **dagverksamheten** ett överskott med 3,5 mkr. **Servicehusen** har färre antal timmar än planerat, på grund av färre brukare, vilket medför en positiv prognos på 2,0 mkr. **Hemtjänsten** prognostiserar ett överskott på 4,0 mkr. Det beror dels på en positiv prognos på avgifterna från brukarna med 2,0 mkr, till följd av avgiftsförändringen. Vidare beror det på att de utförda timmarna har minskat ytterligare i och med införandet av tid och insatsregistrering, vilket medför en positiv prognos hos myndigheten med 43,0 mkr. Verksamheten i egen regi försöker ställa om sin bemanning utifrån den minskade volymen, men har inte lyckats fullt ut vilket medför en negativ prognos med -41,0 mkr.

I mål och budget 2017-2019 finns 6,0 mkr avsatt i investeringsmedel för ombyggnation av Mariekällgårdens kök och 0,3 mkr för inventarier i samband med ombyggnationen. På grund av förseningar i projekteringen kommer endast cirka 1,0 mkr att användas år 2017. Resterande medel behöver beaktas i Mål och budget för 2018-2020. Telge fastigheter har tagit fram tre offerter med olika kostnader. Det medför att det troligtvis kommer bli en fördyrning av projektet, vilket också behöver beaktas i Mål och budget för 2018-2020.

Både KF-mål 1 "Brukarna ska uppleva delaktighet och kvalitet i insatserna" och KF-mål 2 "Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorg ska öka" har indikationer som mäts genom Socialstyrelsen årliga brukarundersökning. Undersökningen genomfördes i våras och resultaten kommer att presenteras i oktober. Det medför att uppföljning av indikatorerna sker i samband med årsbokslutet. I syfte att förstärka arbetet med kost, måltidsmiljöer och rehabiliterande arbetssätt har en dietist anställts. Under året har och ett antal aktiviteter genomförts, som utbildning i geriatrisk basnutrition till samtliga sjuksköterskor, måltidsutbildning och kostombudsutbildning. Inom ramen för Kultur 365 genomför kultur- och fritidskontoret olika aktiviteter för äldre som bor hemma eller på vård- och omsorgsboende. Totala bedömningen av KF-målen är att de kommer uppnå resultatet Ok till årsbokslutet.

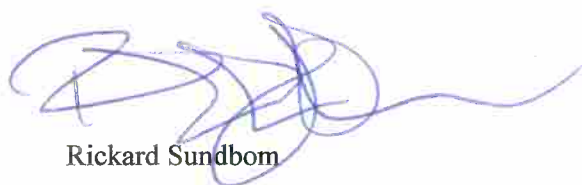
Sjukfrånvaron ligger för en tolv månaders period på 9,5 procent, vilket är högre än nämndens målnivå på 8,0 procent. Bedömningen blir därmed Har brister. Den totala GEH-bedömningen för nämnden blir Ok.

Ekonomiska konsekvenser

Äldreomsorgsnämnden redovisar en positiv prognos på 24,5 mkr. Överskottet beror främst på att medel för oförutsedda händelser hålls inne. Det beror också på färre antal timmar inom hemtjänst och färre placeringar inom särskilt boende och korttidsboende. En del av den positiva prognosen avser engångsposter, t e x de tidigare års kostnaderna inom utskrivningsklara, som inte är fakturerade av leverantörer.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

- godkänner delårsbokslutet augusti 2017 samt överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.
- Ber kommunfullmäktige beakta Mariekällgårdens ombyggnations försening och förändring av belopp i mål och budget 2018-2020.

Rickard Sundbom

Stadsdirektör

Lenita Granlund

Socialdirektör

Handläggare: Maria Johansson
Verksamhetscontroller
Social- och omsorgskontoret
Telefon (direkt): 08-523 037 29
E-post: maria.d.johansson@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Akten
KSK ekonomi
Kommunfullmäktige

Rapport | 2017-09-29

Delårsrapport Äldreomsorgsnämnden

T2 per 31 augusti 2017

Maria Johansson
Verksamhetskontroller
Staben
Telefon (direkt): 08-5230 37 29
E-post: maria.d.johansson@sodertalje.se

Innehållsförteckning

Nämndens sammanfattning	3
1. Ekonomi	4
1.1 Delårsresultatet för nämnden och nämndens helårsprognos	4
1.1.1 Nämndövergripande nivå	4
1.1.2 Analys per verksamhetsområde	5
1.2 Nettokostnadsutveckling	7
1.2.1 Nämndövergripande nivå	7
1.2.2 Analys per verksamhetsområde	8
1.3 Särskilda uppföljningar	12
1.3.1 Morgondagens hemtjänst	12
1.4 Investeringar	13
1.4.1 KS/KF	13
1.4.2 Lokaler	13
1.4.3 Nämndsinvesteringar	13
2. KF-mål och inriktning	14
2.1 KF-mål 1 Brukarna ska uppleva delaktighet och kvalitet i insatserna	14
2.1.1 Nämndens mål	16
2.2 KF-mål 2 Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorgen ska öka	17
2.2.1 Nämndens mål	18
3. Personal – Kommunen som arbetsgivare	18
3.1 KF-mål: Den hållbara arbetshälsan ska öka och leda till att fler medarbetare är friska och i arbete.	18
4. Sammanfattande GEH-bedömning	19
5. Framtida utveckling	19
5.1 Nytt vård- och omsorgsboende	19
5.2 Betalningsansvarslagen	19
5.3 Rätt beslut till varje brukare	19
5.4 Digitalisering av hemtjänsten	19
5.5 Stimulansbidrag för ökad bemanning	20
5.6 Bemanning på äldreboenden	20
6. Internkontroll	21

Nämndens sammanfattning

Resultatet per augusti är positivt med 29,9 mkr. Det positiva resultatet beror främst på att kostnaderna är lägre än planerat. I budgeten för 2018 avsattes 7,2 mkr för oförutsedda händelser. Inga medel har i dagsläget gått åt, men 2,7 mkr beräknas gå åt resten av året i syfte att förstärka hemtjänsten i egen regi. Vidare avsattes 8,0 mkr för digitalisering av **hemtjänsten** och **vård- och omsorgsboende**. Endast 0,8 mkr har gått åt, men totalt beräknas 6,2 mkr gå åt resten av året. De lägre kostnaderna än planerat förklaras även av 2 052 färre vård dygn på **korttidsboende** och i snitt 14 färre boendeplaceringar än planerat, som en effekt av arbetet med "Trygg och säker hemgång" och att Wijbacken utökade med nio lägenheter i mars 2017. Intäkterna är högre än planerat, på grund av intäkter från Migrationsverket (2,0 mkr) samt intäkter från Socialstyrelsen avseende ökad bemanning (5,8 mkr). Resultatet påverkas också positivt, då leverantörer inte kommer att fakturera för tidigare års kostnader för **utskrivningsklara** (2,3 mkr). Efter aprilboks slutet tilldelade kommunfullmäktige nämnden 5,0 mkr för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete för framtida äldreomsorg. Dessa medel är ännu inte förbrukade, men räknas gå åt under resten av året. Det bidrar också till det positiva resultatet för perioden.

Prognosen förväntas bli ett överskott på 24,5 mkr. Området **gemensamt** prognostiserar ett överskott på 3,1 mkr på grund av att medel för oförutsedda händelser hålls inne. **Korttidsvården och vård- och omsorgsboende** prognostiserar ett överskott på 9,6 mkr på grund av minskade volymer i extern regi. Området **utskrivningsklara** prognostiserar ett överskott på 2,3 mkr, eftersom tidigare års kostnader inte kommer att faktureras av leverantörer. På grund av nytt avtal för turbundna resor och intäkter från Migrationsverket prognostiserar **dagverksamheten** ett överskott med 3,5 mkr. **Servicehusen** har lägre antal timmar än planerat, på grund av färre brukare, vilket medför en positiv prognos på 2,0 mkr. **Hemtjänsten** prognostiserar ett överskott på 4,0 mkr. Det beror dels på en positiv prognos på avgifterna från brukarna med 2,0 mkr, till följd av avgiftsförändringen. Vidare beror det på att de utförda timmarna har minskat ytterligare i och med införandet av tid och insatsregistrering, vilket medför en positiv prognos hos myndigheten med 43,0 mkr. Verksamheten i egen regi försöker ställa om sin bemanning utifrån den minskade volymen, men har inte lyckats fullt ut vilket medför en negativ prognos med -41,0 mkr.

I mål och budget 2017-2019 finns 6,0 mkr avsatt i investeringsmedel för ombyggnation av Mariekällgårdens kök och 0,3 mkr för inventarier i samband med ombyggnationen. På grund av förseningar i projekteringen kommer endast cirka 1,0 mkr att användas år 2017. Resterande medel behöver beaktas i Mål och budget för 2018-2020. Telge fastigheter har tagit fram tre offerter med olika kostnader. Det medför att det troligtvis kommer bli en fördröjning av projektet, vilket också behöver beaktas i Mål och budget för 2018-2020.

Både KF-mål 1 "*Brukarna ska uppleva delaktighet och kvalitet i insatserna*" och KF-mål 2 "*Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorg ska öka*" har indikationer som mäts genom Socialstyrelsen årliga brukarundersökning. Undersökningen genomfördes i våras och resultaten kommer att presenteras i oktober. Det medför att uppföljning av indikatorerna sker i samband med årsbokslutet. I syfte att förstärka arbetet med kost, måltidsmiljöer och rehabiliterande arbetssätt har en dietist anställts. Under året har och ett antal aktiviteter genomförts, som utbildning i geriatrisk basnutrition till samtliga sjuksköterskor, måltidsutbildning och kostombudsutbildning. Inom ramen för Kultur 365 genomför kultur- och fritidskontoret olika aktiviteter för äldre som bor hemma eller på vård- och omsorgsboende. Totala bedömningen av KF-målen är att de kommer uppnå resultatet **Ok** till årsbokslutet.

Sjukfrånvaron ligger för en tolv månadersperiod på 9,5 procent, vilket är högre än nämndens målnivå på 8,0 procent. Bedömningen blir därmed **Har brister**. Den totala GEH-bedömningen för nämnden blir **Ok**.

1. Ekonomi

1.1 Delårsresultatet för nämnden och nämndens helårsprognos

Tabell 1: Sammanställning helårsprognos ¹

Tkr	Nämndbidrag helår	Resultat perioden	Resultat perioden föregående år	Helårsprognos
Nämnden totalt	684 058	29 938	12 735	24 500
Gemensamt	87 839	1 050	-2 557	3 100
Hemtjänst	196 535	7 917	5 338	4 000
Korttidsvård	43 225	2 052	1 385	2 300
Utskrivningsklara	500	2 416	683	2 300
Dagverksamhet	29 397	3 709	184	3 500
Summa ordinärt boende	269 657	16 094	7 589	12 100
Servicehus	5 550	1 714	1 037	2 000
Vård- och omsorgsboende	315 576	11 613	7 302	7 300
Summa särskilt boende	321 126	13 327	8 339	9 300
Förebyggande	3 886	31	-11	0
Tillagningskök	282	-601	-703	0
Nämnd	1 188	30	60	0
Riksfärdstjänst	80	7	18	0
Summa övrig verksamhet	1 550	-564	-625	0

1.1.1 Nämndövergripande nivå

Resultatet per augusti är positivt med 29,9 mkr. Det positiva resultatet beror främst på att kostnaderna är lägre än planerat. I budgeten för 2018 avsattes 7,2 mkr för oförutsedda händelser. Inga medel har i dagsläget gått åt, men 2,7 mkr beräknas gå åt resten av året i syfte att förstärka hemtjänsten i egen regi. Vidare avsattes 8,0 mkr för digitalisering av hemtjänsten och vård- och omsorgsboende. Endast 0,8 mkr har gått åt, men totalt beräknas 6,2 mkr att gå åt resten av året. De lägre kostnaderna än planerat förklaras även av 2 052 färre vårddygn på korttidsboende och i snitt 14 färre boendeplaceringar än planerat, som en effekt av arbetet med "Trygg och säker hemgång" och att Wijbacken utökade med nio lägenheter i mars 2017. Resultatet påverkas också positivt på grund av att leverantörer inte har fakturerat för tidigare års kostnader för utskrivningsklara med 2,3 mkr.

¹ Resultat perioden föregående år inklusive äldreomsorgen som då tillhörde kommundelsnämnderna.

Intäkterna är högre än planerat, på grund av högre intäkter för återsökningar från Migrationsverket med 2,0 mkr samt högre intäkter från Socialstyrelsen avseende ökad bemanning med 5,8 mkr. Efter aprilboks slutet tilldelade kommunfullmäktige nämnden 5,0 mkr för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete för framtida äldreomsorg. Dessa medel är ännu inte förbrukade, men räknas gå åt under resten av året. Det bidrar också till det positiva resultatet för perioden.

Resultatet är 17,2 mkr bättre än föregående års resultat för samma period, vilket beror på att nämnden fick 5,0 mkr i tilldelat nämndbidrag bland annat för ökad digitalisering i vård- och omsorgsboende och ökad kvalitet inom äldreomsorgen. Det beror också på att nämnden efter aprilboks slutet fick 5,0 mkr i utökat nämndbidrag för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete. Det förbättrade resultatet är också en effekt av lägre kostnader för köp av hemtjänsttimmar, köp av vårdtyg på korttidsboende och särskilt boende i extern regi. Från och med 1 januari 2017 tillhör all äldreomsorg äldreomsorgsnämnden, detta medförde att nämndbidrag som avsåg äldreomsorg i kommundelarna fördes över till äldreomsorgsnämnden.

1.1.2 Analys per verksamhetsområde

1.1.2.1 Gemensamt

Området gemensamt, som består av kostnader för myndigheten, bemanningsservice, bostadsanpassning och hälso- och sjukvårdsinsatser, har ett positivt resultat jämfört med budget med 1,1 mkr. Det positiva resultatet beror främst på att avsatta medel för oförutsedda händelser och extra medel för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete ännu inte har använts. Resultatet påverkas negativt av uppbokade kostnader med 5,8 mkr för semesterlöneskuld som inte har registrerats in i ekonomisystemet från lönesystemet. Dessa kostnader ska till största del tillhöra områdena hemtjänst, korttidsvård, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboende.

Prognosen förväntas bli ett överskott på 3,1 mkr. Det beror på att medel för oförutsedda händelser hålls inne, tills vi ser hur verksamheten utvecklas med 4,7 mkr. Hälso- och sjukvården prognostiserar ett underskott på -1,6 mkr. Det beror på att verksamheten haft stor omsättning av sjuksköterskor och därmed behövt anlita bemanningsföretag, vilket är mycket dyrare, tills vakant personal blivit tillsatt.

1.1.2.2 Ordinärt boende

1.1.2.2.1 Hemtjänst

Hemtjänsten redovisar ett positivt resultat för perioden med 7,9 mkr. Det beror på att det finns 5,0 mkr avsatt för digitalisering av hemtjänsten i och med införandet av tids- och insatsregistreringen, som förväntas gå åt under året. Det beror också på att brukarintäkterna är 1,4 mkr högre än budgeterat, vilket är en effekt av förändringen av avgiftssystemet. Vidare beror det på ett positivt resultat hos myndigheten med 30,0 mkr på grund av att antalet utförda hemtjänsttimmar är 64 714 färre än planerat för perioden. Utförarna i egen regi redovisar ett negativt resultat på -28,5 mkr, som beror på att verksamheten har svårt att bemanna sin personal på ett kostnadseffektivt sätt. Intäkterna minskar på grund av färre utförda hemtjänsttimmar i och med tid- och insatsregistreringen infördes 1 juni, samtidigt som personalkostnaderna inte följer minskningen av intäkterna. Alla hemtjänstområdena i egen regi uppvisar ett negativt resultat för perioden.

Prognosen förväntas bli ett överskott på 4,0 mkr. Det beror dels på en positiv prognos på avgifterna. Vidare beror det på att de utförda timmarna har minskat ytterligare i och med införandet av tid- och insatsregistrering, vilket medför en positiv prognos hos myndigheten med 43,0 mkr. Verksamheten i egen regi försöker ställa om sin bemanning utifrån den minskade volymen, men har inte lyckats fullt ut vilket medför en negativ prognos med -41,0 mkr. Kostnaden per timme i egen regi, i snitt per sista augusti är 524 kr, vilket är 134 kronor högre än ersättningen per timme. Målet år 2018 är att kostnaden ska gå ned till 486 kronor per utförd timma, för att år 2021 nå en budget i balans.

För att nå en budget i balans 2021 behöver följande aktiviteter genomföras:

- Se över planering av insatserna så att det blir en större tidsmässig spridning.
- Ge mera utbildning i planeringssystemet.
- Följa antalet utförda timmar av beviljade timmar. I augusti utförde egen regi 69 procent av de beviljade timmarna, målet är att de till årsboks slutet ska utföra cirka 80 procent av de beviljade timmarna.
- Se över ersättningsmodell och ersättningsnivå inför nästa upphandling.
- Se över bemanningsservice under hösten 2017.
- För att optimera och kvalitetssäkra hemtjänsten i egen regi har två heltidstjänster tillsatts, som ska arbeta med att analysera och förbättra varje steg i hemtjänstprocessen.

För att följa utvecklingen ska ett antal nyckeltal tas fram. Dessa nyckeltal ska följas kontinuerligt centralt varje månad, men även per område där mål per område ska tas fram och följas dagligen och veckovis.

Aleris har valt att säga upp avtalet utifrån införande av tid- och insatsregistrering. Ersta Diakoni har haft stora svårigheter med sin kvalitet och avtalet kommer inte att förlängas. Dessa brukare kommer att välja ny utförare, men en övergångskostnad kan uppstå i övergången. Detta medför att omställningskostnader kan komma att påverka prognosen för 2017. Fördelningen mellan hemtjänsten i egen regi och extern regi är enligt avtalet 55 respektive 45 procent, oavsett hur många hemtjänstföretag det är, detta innebär att den kommunala hemtjänsten inte kommer att utöka antalet hemtjänsttimmar.

1.1.2.2.2 Korttidsvård

Korttidsvården redovisar ett positivt resultat för perioden med 2,1 mkr, vilket beror på 2 052 färre vårddygn än planerat. Detta är dels effekter av arbetet med ”Trygg och säker hemgång”, som arbetar med att få rätt insatser i hemmet i samband med hemgång från sjukhus, vilket har minskat behovet av placeringar på korttidsboende. Verksamheten har dessutom arbetat fram effektivare rutiner för snabbare verkställighet i egen regi, vilket minskar behov av placeringar i extern regi.

Prognosen förväntas bli ett överskott på 2,3 mkr, som i huvudsak beror på färre vårddygn på korttidsboende i extern regi än planerat.

1.1.2.2.3 Utskrivningsklara

Inom området utskrivningsklara finns ett överskott, vilket beror på att leverantörer inte har fakturerat för tidigare års kostnader med 2,3 mkr. **Prognosen** förväntas därmed bli ett överskott på 2,3 mkr.

1.1.2.2.4 Dagverksamhet

Dagverksamheten, som består av dagverksamhet och turbundna resor, redovisar ett överskott för perioden. Det beror på ett billigare avtal för turbundna resor och intäkter för återsökningar från Migrationsverket. **Prognosen** förväntas bli ett överskott på 3,5 mkr varav 2,5 mkr beror på nytt avtal för turbundna resor och 1,0 mkr beror på ett överskott på dagverksamheten. Dagverksamhetens överskott beror dels på högre intäkter från Migrationsverket och dels på högre intäkter för försäljning av platser till andra kommuner än planerat.

1.1.2.3 Särskilt boende

1.1.2.3.1 Servicehus

Området servicehus redovisar ett överskott för perioden på 1,0 mkr. Detta beror på 4 235 färre antal timmar än planerat på grund av färre brukare. Inga nya brukare kan få servicehusbeslut, däremot kan de brukare som är kvar få förändrat antal timmar, när uppföljning av beslut görs. **Prognosen** förväntas bli ett överskott på 2,0 mkr.

1.1.2.3.2 Vård- och omsorgsboende

Vård- och omsorgsboende redovisar ett överskott på 11,6 mkr för perioden. Det beror på att det för perioden finns 1,7 mkr avsatta för utbildningar och 2,0 mkr avsatta för perioden för digitaliseringen inom vård- och omsorgsboenden, som ännu inte gått åt. Verksamheten planerar att anordna en utbildning för all personal i höst och införa digital dokumentation för alla medarbetare, vilket medför att delar av pengarna kommer att gå åt. Resultatet påverkas också positivt av semesterlöneskulden med 3,2 mkr, vilket kommer att minska under resten av året. Myndigheten har 13 färre boendeplaceringar i extern regi än planerat, vilket också medför ett överskott för perioden. Wijbacken öppnade nio nya platser, vilket medförde att behovet av att köpa placeringar i extern regi minskade något.

Prognosen förväntas bli ett överskott på 7,3 mkr, varav 5,0 mkr på grund av färre köp av boendeplaceringar i extern regi än planerat och 2,3 mkr på grund av att alla medel för digital dokumentation och utbildning inte hinner gå åt i år.

1.2 Nettokostnadsutveckling

Tabell 2: Nettokostnadsutveckling²

Tkr	Nettokostnad aug 2017	Nettokostnad aug 2016	Nettokostnad aug 2015
Nämnden totalt	426 101	426 052	423 900
Gemensamt	57 510	49 524	44 889
Hemtjänst	123 105	130 988	137 815
Korttidsvård	26 764	27 026	29 641
Utskrivningsklara	-2 083	151	371
Dagverksamhet	15 889	18 517	16 513
Summa ordinärt boende	163 675	176 682	184 340
Servicehus	1 987	2 335	2 570
Vård- och omsorgsboende	198 771	192 903	188 495
Summa särskilt boende	200 758	195 238	191 065
Förebyggande	2 560	2 958	1 852
Tillagningskök	789	890	1 012
Nämnd	762	725	703
Riksfärdstjänst	47	35	39
Summa övrig verksamhet	1 598	1 650	1 754

1.2.1 Nämndövergripande nivå

Nettokostnaderna är på samma nivå som föregående år. Kostnaderna har minskat med 49,2 mkr. Det beror på färre köp av hemtjänststimmar, färre köp av vård dygn på korttidsboenden och färre köp av boendeplaceringar. Personalkostnaderna har däremot ökat (+5 %). Extra lönesatsningar för

² Nettokostnad april 2015 och 2016 avser all äldreomsorg, även de kostnader som då tillhörde kommundelsnämnderna.

undersköterskor och att Wijbacken utökade sin personalstyrka i samband med nio nya platser i början av året har bidragit till ökningen.

Intäkterna har minskat med 49,7 mkr. Det beror på att nämnden nu fått nämndbidrag, istället för försäljningsintäkter av kommundelarna, i samband med att alla äldreomsorg inom kommundelarna övergick till äldreomsorgsnämnden.

1.2.2 Analys per verksamhetsområde

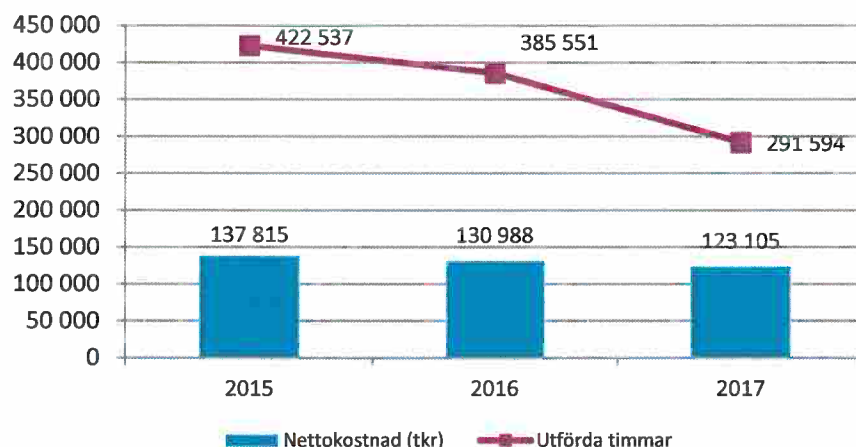
1.2.2.1 Gemensamt

Nettokostnaderna för området gemensamt har ökat med 8,0 mkr, vilket motsvarar 16 procent. Det beror på den uppbokade semesterlöneskulden med totalt 5,8 mkr. Hälso- och sjukvården har ökat sina nettokostnader med 2,0 mkr. Inför budget 2017 fick nämnden tilldelat 2,0 mkr i extra nämndbidrag då en utökning behövdes i samband med bland annat nio nya platser på Wijbacken.

1.2.2.2 Ordinärt boende

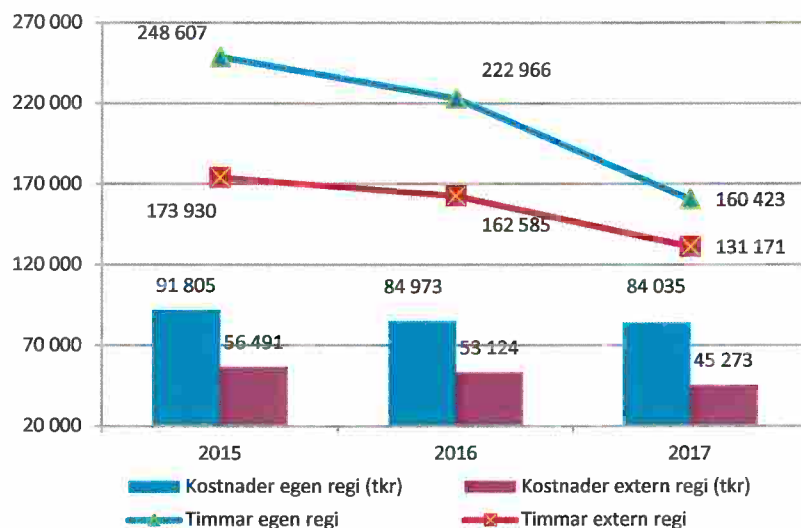
1.2.2.2.1 Hemtjänst

Diagram 1: Nettokostnad hemtjänsten (tkr) och antalet utförda timmar³ jan-aug 2015-2017

Nettokostnaderna för hemtjänsten har minskat med 7,8 mkr, eller sex procent. Det beror främst på lägre kostnader för köp av hemtjänst. Antalet timmar har minskat med 93 957 jämfört med samma period år 2016. Det motsvarar en minskning med 24 procent. Minskningen beror på, att myndigheten arbetar med att brukarna ska ha rätt beslut genom täta uppföljningar. Anledningen till att timmarna sjunker i snabbare takt än nettokostnaderna är, att hemtjänsten i egen regi inte klarar av att ställa om bemanningen till det lägre antalet timmar. Nettokostnaderna påverkas också av den extra lönesatsning för undersköterskor, som betalades ut under hösten 2016.

³ Avser utförda timma i egen regi över och under 65 år samt servicehus samt köp av timmar i extern regi över 65 år.

Diagram 2: Kostnader (tkr) i egen regi och köp av extern regi samt utförda timmar⁴ jan-aug 2015-17

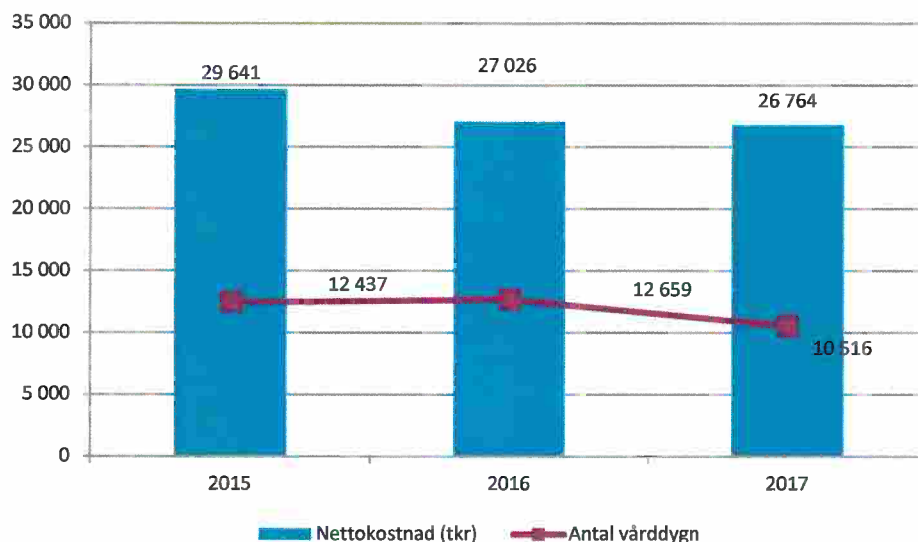
Kostnaderna i egen regi har minskat med två procent jämfört med samma år 2016. Hemtjänsttimmarna i egen regi har minskat med 24 135 timmar, vilket motsvarar 11 procent. I och med införandet av nytt system för tids- och insatsregistrering ökade personalkostnader för vikarier bland annat när personalen gått på utbildning i systemet. Verksamheten har arbetat med att se över sjukskrivningar, övertidskostnader, vikariekostnader och effektiv planering av scheman. Arbetet har dock inte räckt till för att möta de minskade volymerna. Arbetet fortsätter för att minska kostnaderna ytterligare. Under våren har ett nytt planeringssystem införts, som på sikt ska medföra en effektivisering av schemaplaneringen.

De externa kostnaderna har minskat med 15 procent jämfört med 2016. Det beror på att antalet timmar har minskat med 31 414 timmar, eller 19 procent. Det beror även på att alla utförare fick ökad timersättning från och med 1 juni i och med införandet av tids- och insatsregistreringen.

⁴ Avser utförda timma i egen regi över och under 65 år samt servicehus samt köp av timmar i extern regi över 65 år.

1.2.2.2.2 Korttidsvård

Diagram 3: Nettokostnad korttidsvården (tkr) och antalet vård dygn jan-aug 2015-2017

Nettokostnaderna för korttidsvården har minskat med 0,3 mkr, eller en procent. Det beror främst på färre köp av dygn på korttidsvård i extern regi. Nettokostnaderna påverkas av lönesatsningen på undersköterskor 2016. Antalet vård dygn har minskat med 2 143 jämfört med samma period år 2016, det motsvarar en minskning med 17 procent. Den avser främst vård dygn i extern regi. Behovet av korttidsplatser har minskat, bland annat på grund av att Wijbacken öppnade nio nya platser. Det har medfört att verksamheten inte behöver placera på korttidsboende i avvaktan på en boendeplats i samma utsträckning. Arbetet med "Trygg och säker hemgång" och arbetet med att i snabbare takt öka beläggningen på korttidsboendet i egen regi, har också medfört att externa placeringar på korttidsboende har kunnat undvikas.

1.2.2.2.3 Utskrivningsklara

Nettokostnaderna för utskrivningsklara har minskat med 2,2 mkr, på grund av att 2017 års resultat förbättras med de tidigare års kostnaderna, som leverantörer inte har fakturerat för.

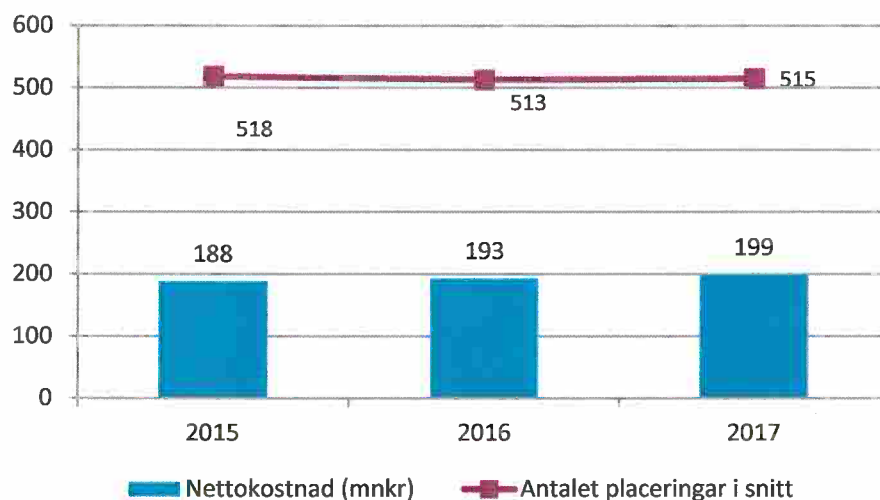
1.2.2.2.4 Dagverksamhet

Nettokostnaderna för dagverksamheten har minskat med 2,6 mkr, vilket till största del beror på nytt avtal för turbundna resor. Arbeta har även gjorts för att minska antalet dubbelbemannade taxiresor och istället ha hemtjänstinsatser för att stötta vid avfärd och hemkomst till och från dagverksamhet.

1.2.2.3 Särskilt boende

1.2.2.3.1 Vård- och omsorgsboende

Diagram 4: Nettokostnad vård- och omsorgsboende (mkr) och antalet vård dygn jan-aug 2015-2017

Nettokostnaderna för vård- och omsorgsboende har ökat med 6,0 mkr, vilket motsvarar tre procent. Nettokostnaderna påverkas av lönesatsningen 2016 på undersköterskor samt att Wijbacken öppnade nio nya platser. Antalet placeringar har i snitt ökat med två placeringar, vilket motsvarar knappt en halv procent. Detta beror på utökningen av Wijbacken. Under 2018 kommer nytt boende på Björkmossen med 54 platser att färdigställas.

1.2.2.4 Övrig verksamhet

Nettokostnaderna för övrig verksamhet har minskat med 52 tkr, vilket motsvarar tre procent. Nettokostnaderna för nämnden och riksfärdstjänst har ökat med 49 tkr, medan tillagningsköken har minskat kostnaderna med 101 tkr. Verksamheten för Bergviks värdshus förändrades 1 januari 2017, vilket medfört lägre personalkostnader.

1.3 Särskilda uppföljningar

1.3.1 Morgondagens hemtjänst

Nämnden fick i uppdrag av KS (KS § 194, 2015-11-03) att genomföra en genomlysning av hemtjänstverksamheten i kommunen. Detta för att analysera orsakerna bakom att nettokostnaden inte sjunker i samma takt som volymerna. Nedan följer en tabell med genomförda aktiviteter och effekter samt kommande aktiviteter inom ramen för Morgondagens hemtjänst.

Utvecklingsområde	Genomförda aktiviteter	Effekter	Kommande aktiviteter
Rättsäkerhet i biståndshandläggning	-Arbete med att likställa bedömningar och arbetssätt -Nya riktlinjer införda f.om. 15 dec 2016 -Ny tillämpning av ersättningssystem 1 juni 2017 -Ny mall för att beräkna tid för staplade insatser -Ett arbetssätt som säkerställer aktuella beslut/omprövning -Ny ersättningsnivå från juni 2017	-Biståndshandläggningen är mer likställig i sina bedömningar och har ett gemensamt arbetssätt. -Myndighet och utförare har samma beräkningsmall för att beräkna tid på insatser så de ej staplas på varandra. -Alla beslut är aktuella. -Mindre genomsnittstid/brukare.	-Upprätthålla de arbetssätt som har implementerats genom internkontroll
Verksamhetsdata/statistik – bristande underlag	-Identifierat felkällor i statistiken -Rättningar så att underlaget nu befinner sig inom felmarginalen	-Statistik som är säkerställd, utdata finns inom felmarginalen.	-Månadsvisa uppföljningsmöten för att säkerställa att underlagen håller god kvalitet.
Effektiviteten i egenregi	-Digitalt planeringssystem -Anställt en processledare för att kvalitetssäkra hemtjänstprocessen.	-Ett digitalt arbetssätt för planering där behov av insatser kan matchas mot resurserna. -Arbetet med att minska arbetade timmar per utförd timme har påbörjats, men kräver en längre period av förbättringsarbete än dessa två månader för att kunna avläsa ett resultat. Extra resurser har också använts till utbildning och införande under denna period.	-Optimering av planeringssystemet för att öka tiden hemma hos brukaren -Skapa en uppföljningsstruktur tillsammans med ett förbättringsarbete för att öka effektiviteten i egen regi.
Digitala stödsystem saknas	-Infört digitala beställningar till alla verksamheter -Infört digital tid- och	-Infört tid- och insatsregisteringssystem som ökat kunskapen kring hur mycket tid som	-Minska manuell registrering -Förenkla användandet av

	insatsregistrering i alla verksamheter -Ersättning utifrån underlag som skapas i tid- och insatssystemet	utförs hemma hos brukaren kontra kringtid. -Utföraren kan nu jämföra planerad tid med utförd tid.	systemet -Utveckla rapporter som underlättar analyser
--	---	--	--

1.4 Investeringar

1.4.1 KS/KF

Tabell 3: KS/KF investeringar

(tkr)	Totalt anslag MoB 2017	Ack utfall 2017-08-31	Helårsprognos 2017
KS/KF inv ram	1 150	583	850

Nämnden har totalt 1,2 mkr i beslutade KS/KF investeringar för inventarier i samband med utökningen av Wijbacken och inventarier i samband med ombyggnationen av Mariekällgårdens kök. Totalt har 583 tkr gått åt och ytterligare cirka 267 tkr kommer att gå åt till Wijbacken.

Ombyggnationen av Mariekällgårdens kök är försenat, vilket medför att de avsatta 300 tkr inte kommer att gå åt förrän nästa år, vilket behöver beaktas i Mål och budget 2018-2020.

1.4.1.1 Kapitalkostnader

Totalt beräknas ca 85 tkr äskas för kapitalkostnadskompensation för inventarier för Wijbacken.

1.4.2 Lokaler

Tabell 4: Lokalinvesteringar

Projekt	Byggskede 2017-08-31	Prognos månad för produktionsstartsbeslut KS
Björkmossen	Produktion (inflytt beräknas till maj 2018)	Beslut fattat i KS 2016-02-09 § 155
Vård- och omsorgsboende (50-70pl)	Förstudie 2018	2020
Mariekällgårdens kök	Projektering	2017/2018

I mål och budget 2017-2019 finns 6,0 mkr avsatt för ombyggnation av Mariekällgårdens kök. På grund av förseningar i projekteringen kommer endast cirka 1,0 mkr att användas år 2017. Resterande medel behöver beaktas i Mål och budget för 2018-2020. Telge fastigheter har tagit fram tre offerter med olika kostnader (9 mkr, 12 mkr alternativt 15 mkr). Offerterna ska nu diskuteras och avvikelseerna ska analyseras innan produktionsstartsbeslut i nämnden och kommunstyrelsen kan tas. Det medför att det troligvis kommer bli en fördröjning av projektet, vilket också behöver beaktas i Mål och budget för 2018-2020.

1.4.3 Nämndsinvesteringar

Tabell 5: Nämndsinvesteringar

(tkr)	Totalt anslag MoB 2017	Ack utfall 2017-08-31	Helårsprognos 2017
Nämndsinvestering	2 282	575	2 000

2. KF-mål och inriktning

2.1 KF-mål 1 Brukarna ska uppleva delaktighet och kvalitet i insatserna

Indikator

Brukarnas upplevelse av delaktighet och kvalitet i insatserna mäts genom Socialstyrelsens årliga brukarundersökning som genomfördes under våren. Resultatet kommer att presenteras i oktober.

Uppföljning

Uppföljning sker i samband med årsbokslutet.

*Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: **Ok***

Inriktning

Antalet äldre ökar och fler har kroniska sjukdomar. Äldreomsorgens verksamheter ska arbeta för en god livskvalitet för de äldre. För att kunna erbjuda en god vård och omsorg behövs boenden som motsvarar behoven. Behoven hos äldre ska därför följas noggrant och en långsiktig och strategiskt hållbar planering i samverkan mellan kontor, bolag och externa aktörer ska tas fram.

En fördjupad boendeplan håller på att tas fram och kommer att presenteras för äldreomsorgsnämnden på sammanträdet i oktober.

Metoder och arbetssätt som används inom äldreomsorgen ska så långt som möjligt baseras på forskning och beprövad erfarenhet. Nationella kvalitetsregister och uppföljning av insatser är viktiga delar för att kvalitetssäkra äldreomsorgen. Under 2017 kommer en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen att presenteras. Denna kommer att vara en viktig utgångspunkt i det fortsatta arbetet.

Inrapportering till nationella kvalitetsregister och uppföljningar av insatser är prioriterade områden. I mars 2017 lämnades ett förslag till regeringen om nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre personer (SOU 2017:21 del 1 och 2). Syftet är att genom långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen. Utredningen föreslår åtgärder som syftar till

- Högre kvalitet och effektivitet
- Bättre förebyggande och rehabiliterande insatser
- Tryggad personalförsörjning
- Användning av välfärdsteknologi.

För att äldre personer ska få vård och omsorg av god kvalitet krävs insatser både från äldreomsorgen enligt socialtjänstlagen och från landstingens och kommunernas hälso- och sjukvård.

Under perioden ska arbetet med kost, måltidsmiljöer och rehabiliterande arbetssätt förstärkas. Genom att arbeta funktionsbevarande och stödja anhöriga som vårdar närstående kan behoven av äldreomsorg skjutas upp. En fortsatt satsning på kulturaktiviteter ger ytterligare möjligheter att stimulera äldre till ett aktivt liv.

Inom äldreomsorgen har en dietist anställts. Aktiviteter som genomförts/genomförs är bl a måltidsutbildning (måltidsmiljö, bemötande vid måltid etc), en kostombudsutbildning för samtliga kostombud, uppdragsbeskrivning för kostombuden har tagits fram, utbildning i geriatrisk basnutrition har erbjudits samtliga sjuksköterskor, lokal rutin för identifiering, förebyggande och behandling av undernäring har tagits fram och en nattfastemätning genomfördes på alla boenden vecka 35. En referensgrupp för måltider och nutrition har bildats. Gruppen ska fungera som ett samarbetsforum med huvudsakligt syfte att bl a utveckla och kvalitetssäkra äldreomsorgens måltider. Dessutom har en inventering av samtliga mottagningskök på boenden genomförts för att kartlägga möjligheten att kunna erbjuda två lunchalternativ.

Inom ramen för Kultur 365 genomför kultur- och fritidskontoret olika aktiviteter för äldre som bor hemma eller på vård- och omsorgsboenden.

Under perioden kommer ett nytt vård- och omsorgsboende i Björkmossen att byggas. Parallellt med det arbetet behöver äldreomsorgsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och Telge Fastigheter påbörja planläggningen av ytterligare ett vård- och omsorgsboende för att möjliggöra driftstart 2021.

Planläggning av ett nytt vård- och omsorgsboende har påbörjats i samarbete med samhällsbyggnadskontoret och Telge Fastigheter. För närvarande pågår arbete med att hitta lämplig tomt.

För att stödja ökade aktiviteter vid existerande och nya mötesplatser för äldre inrättas ett särskilt föreningsstöd som blir möjligt för pensionärsorganisationer och andra föreningar att söka medel från. Kriterier för fördelning av dessa medel ska tas fram.

Enligt reglementet för äldreomsorgsnämnden kan nämnden inte besluta om föreningsbidrag. Arbetet med att ta fram kriterier för ett bidrag enligt ovan ska ske i samarbete med kultur- och fritidsnämnden/kontoret.

Att personalen har rätt kompetens är av största vikt. För att kunna möta framtidens krav på en verksamhet med kvalitet behövs hållbara strategier för att attrahera och kompetensutveckla personal. Strategier för långsiktig kompetensförsörjning ska därför tas fram.

Social- och omsorgskontoret kommer att ta fram en kompetensstrategi och kompetensförsörjningsplan under hösten 2017. Kompetensstrategi tas fram tillsammans med kontorets verksamhetschefer och HR-enheten. Strategin utgår från ARUBA-modellen d v s hur vi ska attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla medarbetare. Vårt fokus kommer vara på att attrahera, rekrytera och utveckla/behålla medarbetare. Arbetet med det kommunövergripande projektet Hållbar arbetshälsa och kontorets satsning på hållbart nära ledarskap är en del i att utveckla organisationen och arbetsmiljö så att vi blir en attraktiv arbetsgivare som drar till sig kompetent personal och att medarbetare vill arbeta hos oss under många år framöver. Syftet med kompetensförsörjningsplanen är att visa på de vägval, prioriteringar och resurser som kommer att behövas inom kompetensförsörjningsområdet inom hela social och omsorgsområdet. Den kan ses som ett komplement till verksamhetsplanen 2018.

2.1.1 Nämndens mål

Nämndmål: Brukaren ska uppleva delaktighet i vardagen

Indikatorer	Resultat T2 2017	Mål 2017
Brukarbedömning helhet hemtjänst äldreomsorg		89 %
Brukarbedömning helhet särskilt boende äldreomsorg		85 %
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hänsyn till åsikter och önskemål, andel		87 %
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - hänsyn till åsikter och önskemål, andel		85 %
Brukarbedömning biståndsbedömarens beslut är anpassat efter behov		73 %

Kommentar: Eftersom resultat av årets brukarundersökning ännu inte föreligger kommer uppföljning att ske i samband med årsbokslutet.

Uppföljning

Uppföljning sker i samband med årsbokslutet.

Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: *Ok*

Nämndmål: De äldre på särskilt boende ska uppleva måltiden som en trevlig stund på dagen och tycka att maten som serveras smakar bra.

Indikatorer	Resultat T2 2017	Mål 2017
Andel äldre i särskilt boende som uppgett att maten som serveras på det särskilda boendet smakar mycket eller ganska bra.		76 %
Andel äldre som uppgett att måltiderna som serveras på det särskilda boendet alltid eller oftast är en trevlig stund på dagen.		75 %

Kommentar: Eftersom resultat av årets brukarundersökning ännu inte föreligger kommer uppföljning att ske i samband med årsbokslutet.

Uppföljning

Uppföljning sker i samband med årsbokslutet.

*Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: **Ok***

Nämndmål: Nämndens verksamheter arbetar systematiskt med att öka graden av digitalisering

Indikatorer	Resultat T2 2017	Mål 2017
Andel utförda aktiviteter i den digitala handlingsplanen	67%	100%

Kommentar: Tio av totalt 15 aktiviteter har genomförts/genomförs inom ramen för handlingsplan för digitalisering.

Lägesbedömning i bokslutet per augusti 2017 för nämndmålet: **Ok**

Nämndmål: Äldreomsorgens personal har rätt kompetens och erhåller kontinuerlig kompetensutveckling

Indikatorer	Resultat T2 2017	Mål 2017
Andel medarbetare på vård- och omsorgsboende som har adekvat utbildning		85%
Andel medarbetare inom hemtjänst som har adekvat utbildning		75%

Kommentar: I det nya lönesystemet finns tillgång till en modul för registrering av personalens kompetens och uttag av statistik. För social- och omsorgskontorets del behöver denna modul kopplas till kontorets del av lönesystemet, vilket ännu inte är gjort. I avvaktan på åtgärd måste uppgifter tas fram manuellt vilket är ett omfattande arbete. Kontoret har därför valt att redovisa måluppfyllelse enbart i samband med årsbokslutet

Lägesbedömning i bokslutet per augusti 2017 för nämndmålet: **Ok**

2.2 KF-mål 2 Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorgen ska öka

Indikator

Brukarnas upplevelse av trygghet mäts genom Socialstyrelsens årliga brukarundersökning som genomfördes under våren. Resultatet kommer att presenteras i oktober.

Uppföljning

Uppföljning sker i samband med årsbokslutet.

*Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: **Ok***

2.2.1 Nämndens mål

Nämndmål: Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorgen ska öka

Indikatorer	Resultat T2 2017	Mål 2017
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel		89%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg- förtroende för personalen, andel		90 %
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel		85 %
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg- förtroende för personalen, andel		91 %

Uppföljning

Uppföljning sker i samband med årsbokslutet.

Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: **Ok**

3. Personal – Kommunen som arbetsgivare

3.1 KF-mål: Den hållbara arbetshälsan ska öka och leda till att fler medarbetare är friska och i arbete.

Nämndmål: Sjukfrånvaron ska minska

Mätetal	Tertialbokslut 2 2016	Tertialbokslut 2 2017	Målnivå 2017
Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid	9,7 %	9,5 %	8,0 %

Sjukfrånvaron ligger för en tolv månaders period per augusti på 9,5 procent. Av den totala sjukfrånvaron är 43 procent sjuka längre än 60 dagar. Sjukfrånvaron är lägre än samma period år 2016, men når ännu inte upp till nämndens mål på 8,0 procent.

Lägesbedömning i bokslutet 2017 för KF-målet: **Har brister**

Åtgärder: Verksamheterna fortsätter arbeta med de handlingsplaner för att minska sjukfrånvaron, som verksamheterna har tagit fram. Vidare arbetar verksamheterna i ett flerårigt projekt, "Hållbar arbetshälsa i Södertälje kommun" tillsammans med HR-avdelningen.

4. Sammanfattande GEH-bedömning

Ekonomi	<i>Bra</i>
Nämndens verksamhetsmål	<i>Ok</i>
Personalmål	<i>Har brister</i>
Nämndens sammanfattande bedömning	<i>Ok</i>

5. Framtida utveckling

5.1 Nytt vård- och omsorgsboende

I början av 2017 utökades Wijbacken med nio lägenheter, vilket medförde att behovet av platser till vård- och omsorgsboende minskade. Det personer som väntar på att få en plats på ett boende får bo på korttidsboende eller vara hemma med hemtjänstbeslut i avvaktan på en ledig plats. I slutet av augusti väntade 53 brukare på en särskild boendeplats, varav 24 brukare var på korttidsboende och 29 brukare var hemma med hemtjänst. Av de personer som under första halvåret 2017 flyttat in på vård- och omsorgsboende har den genomsnittliga väntetiden varit 20 dagar. En förklaring till snitttiden är att vissa brukare ibland vill ha ett specifikt boende som inte är ledigt för tillfället, vilket medför att brukaren får vänta längre tid tills verkställighet sker. I början av 2018 kommer det nya boendet i Björkmossen att färdigställas med 54 lägenheter.

5.2 Betalningsansvarslagen

Den 1 januari 2018 planeras den nya betalningsansvarslagen träda i kraft. Den reglerar när och hur mycket kommunerna ska betala till landstingen för utskrivningsklara patienter, som ligger kvar på sjukhus. Den nya lagen syftar till att åstadkomma en god vård, där ledtiderna mellan slutet vård och vård och omsorg i hemmet kan hållas så korta som möjligt, samt att onödig vistelse på sjukhus så långt möjligt kan undvikas. Eftersom lagen innebär att betalningsansvaret för kommunen ändras från 5 dagar till 3 dagar blir arbetet med ”Trygg och säker hemgång” ännu viktigare för att säkerställa god vård för brukarna och kontroll på kommunens kostnader. En utökning av teamet ”Trygg och säker hemgång” med cirka två tjänster och en handläggare behövs för att följa den nya lagen, vilket finansieras med den förväntade minskningen av korttidsvård med cirka tre helårsplaceringar.

Risk finns dock att fler multisjuka personer skrivs ut till ordinärt boende, vilket kan innebära högre kostnader för hemtjänst och korttidsvård. En försvärande omständighet med den nya lagen är att hemsjukvården inte är överförd till kommunen, vilket gör att kommunen inte har det samlade resursansvaret och därmed kan optimera resurserna runt brukaren.

5.3 Rätt beslut till varje brukare

Myndigheten arbetar systematiskt med att följa upp alla hemtjänstbeslut i tid. Myndigheten har också byggt upp en ny modell med ökat administrativt stöd i syfte att handläggarna bara ska koncentrera sitt arbete på myndighetsutövning och uppföljning. Inom ramen för morgondagens hemtjänst pågår även aktiviteter i syfte att få den beviljade tiden att bättre överensstämma med brukarnas egentliga behov av omsorg.

5.4 Digitalisering av hemtjänsten

Under våren har ett planeringssystem för schemaläggning inom hemtjänsten införts. I dagsläget är det en uppbyggnadsfas, men på sikt är syftet att kunna optimera schemaläggningen. Rapporter kan tas ut där det

går att se brukartid, gångtid, övrig tid och oplanerad tid. Därefter kan informationen analyseras och scheman optimeras.

Den 1 juni infördes ett digitalt system för tid- och insatsregistrering inom hemtjänsten. Målet med tids- och insats är att säkerställa att rätt insatser utförs till rätt kostnad. Myndigheten arbetar systematiskt med att följa upp alla beslut i tid för att den beviljade tiden ska stämma överens med brukarens behov. Tid- och insatsregistreringen innebär att alla utförarna får ersättning efter den faktiska utförda tiden, som systemet registrerar. De utförda timmarna har minskat ytterligare när tid- och insatsregistreringen infördes, vilket har medfört att utförarna i egen regi har ännu större utmaning att anpassa sina kostnader till det lägre antalet timmar.

5.5 Stimulansbidrag för ökad bemanning

Regeringen avsätter 2 miljarder kronor per år 2016-2018 för att höja kvalitén i äldreomsorgen. För 2017 får äldreomsorgen totalt 15,0 mkr, som fördelas till aktörer i egen och extern regi. Pengarna kommer bland annat användas till anställning av undersköterskor, sjuksköterskor samt dietist. Stimulansmedlen innebär en utmaning för äldreomsorgsnämnden, då pengarna betalas ut under en begränsad period och därför måste användas klokt, utan att det medför ökade kostnader efter 2018.

5.6 Bemanning på äldreboenden

Regeringen beslutade 2016 om en ändring i socialtjänstförordningen. I förordningen förtydligas att den enskildes behov ska vara styrande, och om det behövs, ska personal finnas tillgänglig dygnet runt. För att ytterligare stötta kommunernas arbete med ökad kvalitet nattetid i särskilt boende för äldre, har SKL tagit fram denna rekommendation. I rekommendationen anges de områden som kräver ett särskilt fokus i förnyelse- och förbättringsarbete. Rekommendationen antogs av SKLs styrelse den 20 januari 2017. SKL rekommenderar kommunerna att anta rekommendationen.

Rekommendationens fyra delar:

1. Koll på läget: Ledningen behöver i större utsträckning ta reda på hur arbetet bedrivs nattetid.
2. Individens behov: En planering behöver genomföras med den äldre och den äldres anhöriga vad gäller omsorgsinsatser och tillsyn även nattetid.
3. Strategi för ny teknik: Kommunen bör ta fram en teknikstrategi som omfattar såväl infrastruktur, informationssäkerhet, tillämpning av lagstiftning.
4. Ledarskap: Ledarskapet inom särskilt boende för äldre behöver stärkas för att förändringsarbetet med att identifiera och införa nya arbetssätt

6. Internkontroll

Process	Kontrollmål	Ansvarig för att kontroll utförs	Kontrollmetod (inkl frekvens)	Resultat
Handläggning och dokumentation	Alla beslut följs upp minst 1 ggn/år	Myndighetschef	Stickprov 5 % SLU på uppföljningar	Ja
Teknikstöd, Stödprocess: IT	Rutiner finns för att hantera driftstörningar inom IT och telefoni	REC	Uppföljning av att rutiner finns för att säkerställa brukarens trygghet	Hemtjänst: Har infört nytt arbetssätt underåret med bl a planering och tid/insatsregistrering. Arbete med rutiner pågår. SÄBO: Lokala rutiner finns för att hantera driftstörningar. Myndighet: Rutiner finns.
Kompetensförsörjning	Alla medarbetare ska ha adekvat utbildning för sitt uppdrag	Myndighetschef	Andel handläggare som har socionomutbildning	59 procent
HSL: Riktlinje för logghantering och åtkomstkontroll	Loggningen granskas kvartalsvis under minst 48 timmar (utförts till 100 %)	REC	SLU och antalet anställda som kontrolleras bör omfatta så många att det motsvarar sannolikheten att varje användare blir granskad minst en gång/år	Resultatenhetschefer och systemförvaltare gör regelbundna loggkontroller och dokumenterar.

RESULTAT OCH BALANSRÄKNING

Bilaga 1 1(2)

Text	Budget Jan 17 - Dec 17	Bokslut innev år t 2 Jan 17 - Aug 17	Budget- avvikelse
RESULTATRÄKNING (tkr)			
INTÄKTER			
Avgifter och taxor	44 397	31 975	2 377
Hyror och arrenden	29 948	20 294	329
Driftbidrag	20 643	22 923	9 161
Övriga intäkter	19 844	12 275	-954
SUMMA INTÄKTER	114 832	87 467	10 912
KOSTNADER			
Personal	-455 166	-307 742	-4 298
Lokaler och anläggningar	-87 751	-59 810	-1 309
Material och tjänster	-56 912	-34 483	3 458
Köp av prim verksamhet	-190 725	-104 937	22 213
Bidrag och transfereringar	-6 028	-4 790	-771
Övriga kostnader	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-796 582	-511 761	19 294
Avskrivningar	-2 309	-1 799	-260
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-684 058	-426 093	29 946
Zoomningsbar nettokostnad	-684 058	-426 093	29 946
Räntenetto	0	-8	-8
Resultat före kommunbidrag	-684 058	-426 101	29 938
Kommunbidrag	684 058	456 038	-1
Förmedlingsbidrag (kto 79)			
RESULTAT	0	29 938	29 938

Delårs-
bokslut

Jan 17 - Aug 17

Bokslut

Jan 16 - Mån 13 16

Text

BALANSRÄKNING (tkr)**TILLGÅNGAR**

Anläggningstillg.

9 321 9 034

Omsättningstillg.

11 539

Fordran internbank

S:A TILLGÅNGAR**17 976 20 574****EGET KAPITAL**

Ingående balans

28 424 14 116

Årets resultat

-14 309 -29 938

SKULDER

Kortfristiga skulder

-58 139 -63 202

Skuld till internbank

26 048 58 450

Långfristiga lån/skulder

S:A SKULD O EGET KAP.**-17 976 -20 574**

Diff. tillg / skulder

0 0

Bilaga 2: Volymer 2015-2017

Äldreomsorgsnämnden

Månad: augusti

Ordinärt boende

Hemtjänst över 65 år (utförda timmar)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Egen regi													
Budget	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	189 800
2017	21 525	21 250	21 172	20 635	20 126	13 317	14 222	14 668					146 915
2016	25 505	26 085	26 548	26 854	25 367	24 177	22 837	23 105	23 843	23 563	23 031	21 934	200 478
2015	27 645	28 323	28 117	27 750	28 946	28 341	28 288	27 203	26 860	26 320	26 472	25 906	224 613
Extern regi													
Budget	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	153 000
2017	19 009	18 152	18 351	18 433	17 293	12 240	13 779	13 914					131 171
2016	20 379	20 376	21 085	20 788	20 421	20 035	19 667	19 834	19 927	19 830	19 717	19 387	162 585
2015	21 335	21 934	22 412	22 248	22 138	21 400	21 138	21 325	21 967	22 249	21 838	21 126	173 930
Totalt													
Budget	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	342 800
2017	40 534	39 402	39 523	39 068	37 419	25 557	28 001	28 582	0	0	0	0	278 086
2016	45 884	46 461	47 633	47 642	45 788	44 212	42 504	42 939	43 770	43 393	42 748	41 321	363 063
2015	48 980	50 257	50 529	49 998	51 084	49 741	49 426	48 528	48 827	48 569	48 310	47 032	398 543

Antal brukare med insatser i ordinärt boende över 65 år													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt
Egen regi													
2017	922	925	914	938	948	961	980	969	0	0	0	0	945
2016	966	966	949	930	922	893	907	920	939	933	933	932	932
Extern regi													
2017	637	651	633	632	625	624	619	615	0	0	0	0	630
2016	636	654	672	680	681	667	653	650	656	656	657	655	662
Totalt													
2017	1 559	1 576	1 547	1 570	1 573	1 585	1 599	1 584	0	0	0	0	1 574
2016	1 602	1 620	1 621	1 610	1 603	1 560	1 560	1 570	1 595	1 589	1 590	1 587	1 593

Södertälje kommun/Bilaga 2: Volym till delårsrapport augusti

Hemtjänst över 65 år (beviljade timmar)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Egen regi													
2017	22 956	22 853	22 271	21 819	21 587	21 484	21 919	21 531	0	0	0	0	176 421
2016	28 716	29 002	29 151	28 390	26 970	25 065	25 198	25 605	26 177	25 299	24 552	23 579	218 097
Extern regi													
2017	19 324	19 370	19 746	19 031	17 897	17 448	17 540	17 265	0	0	0	0	147 620
2016	23 404	23 234	23 468	23 080	22 483	21 237	21 356	21 289	21 388	20 993	20 756	20 023	179 553
Totalt													
2017	42 280	42 223	42 017	40 850	39 483	38 932	39 460	38 796	0	0	0	0	324 041
2016	52 121	52 236	52 619	51 470	49 453	46 303	46 554	46 894	47 565	46 293	45 308	43 601	397 649

Korttidsboende (dygn)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Egen regi													
Budget	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	9 152
2017	1 127	997	1 049	953	1 025	1 098	1 143	1 162					8 554
2016	1 135	1 045	1 147	1 083	1 168	1 154	1 186	1 173	1 085	1 161	1 075	1 132	9 091
2015	1 089	946	989	960	1 033	986	1 023	1 056	1 029	1 188	1 237	1 111	8 082
Extern regi													
Budget	427	427	427	427	427	427	427	427	427	427	427	427	3 416
2017	224	186	165	36	84	242	439	586					1 962
2016	573	590	449	267	340	390	382	577	486	286	295	344	3 568
2015	833	618	721	336	295	403	587	562	571	473	511	347	4 355
Totalt													
Budget	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	12 568
2017	1 351	1 183	1 214	989	1 109	1 340	1 582	1 748	0	0	0	0	10 516
2016	1 708	1 635	1 596	1 350	1 508	1 544	1 568	1 750	1 571	1 447	1 370	1 476	12 659
2015	1 922	1 564	1 710	1 296	1 328	1 389	1 610	1 618	1 600	1 661	1 748	1 458	12 437

Särskilt boende

Servicehus (timmar)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Egen regi													
Budget	699	699	699	699	699	699	699	699	699	699	699	699	5 592
2017	302	325	295	270	254	149	173	129					1 897
2016	682	489	530	577	607	447	492	360	374	377	368	350	4 184
2015	698	710	715	645	632	686	684	759	768	791	774	769	5 529
Extern regi													
Budget	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	2 000
2017	212	212	214	217	212	103	165	125					1 460
2016	247	237	283	263	200	201	188	189	209	201	216	215	1 808
2015	174	172	173	175	179	178	172	176	181	176	223	220	1 399
Totalt													
Budget	949	949	949	949	949	949	949	949	949	949	949	949	7 592
2017	514	537	509	487	466	252	338	254	0	0	0	0	3 357
2016	929	726	813	840	807	648	680	549	583	578	584	565	5 992
2015	872	882	888	820	811	864	856	935	949	967	997	989	6 928

Särskilt boende inkl psykiatri (helårsplaceringar)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt
Egen regi													
Budget	428	428	428	428	428	428	428	428	428	428	428	428	428
2017	420	421	428	429	429	428	428	428					426
2016	422	421	422	425	420	423	420	425	425	423	423	424	422
2015	406	405	405	405	405	408	405	405	404	424	424	423	405
Extern regi													
Budget	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101
2017	84	91	90	89	89	88	87	88					88
2016	90	89	92	92	93	93	88	89	90	89	90	90	91
2015	121	118	116	110	109	110	109	109	111	94	92	92	113
Totalt													
Budget	529	529	529	529	529	529	529	529	529	529	529	529	529
2017	504	512	518	518	518	516	515	516	0	0	0	0	515
2016	512	510	514	517	513	515	508	514	515	512	513	514	513
2015	527	523	521	515	514	518	514	514	515	518	516	515	518